

**Lutter contre la pauvreté:
Mener le dialogue social sur les salaires**

**Armoedebestrijding:
Sociaal overleg over lonen**

#TimeFor8!

13/10/2026, 11u00-12u30, Flagey

SYNOVA
vrije vakbond
syndicat libre

ABVV-FGTB
Ensemble, on est plus forts
Samen sterk

Introduction

Un cadre ONUien/ Een VN-kader

- Le Sommet mondial pour le Développement social/Een VN-kaderDe Wereldtop voor Sociale Ontwikkeling
- Les ODD/De SDG's
  - ODD 1: pauvreté et **travailleurs pauvres**/ SDG 1: armoede en **working poors**
  - ODD 8 **croissance inclusive** et **travail décent**/ SDG 8: **inclusieve groei** en **waardig werk**
  - ODD 10: réductions des **inégalités** de revenu et **politiques salariales**/SDG 10 vermindering van **inkomensongelijkheid** en **loonbeleid**
- L'OIT/De IAO
  - Living **wage**/Leefbaar **loon**
  - **Dialogue social** dans un monde en changement (CIT 2026)/**Sociale dialoog** in een veranderende wereld (ILC 2026)
- La coopération belge au Développement/De Belgische ontwikkelingssamenwerking
  - La solidarité syndicale/vakbondsolidariteit
  - L'appui au **secteur privé, dialogue social et négociation collective des salaires au niveau d'entreprise** et sectoriel/Steun an de **privésektor, sociale dialoog en collectieve loononderhandelingen** op bedrijfs- en sectorniveau

SYNOVA
vrije vakbond
syndicat libre

ABVV-FGTB
Ensemble, on est plus forts
Samen sterk

Dialogue social, salaire: pourquoi, comment?

- Urgence climatique, menaces militaires et géostratégiques, insécurité énergétique, crise de l'accueil des migrants, dérives de l'économie digitale, risques sanitaires globaux...les salaires, est-ce bien la priorité ?

De klimaatcrisis, militaire en geostrategische bedreigingen, energieonzekerheid, de crisis rond de opvang van migranten, de uit de hand gelopen digitale economie, wereldwijde gezondheidsrisico's... Zijn lonen dan echt de prioriteit?

- Déterminer niveau de salaire, C'est quoi un « salaire vital » ?

Het loonniveau bepalen? Wat is een „leefbaar loon“?

- Pourquoi le dialogue social ? Pourquoi la négociation collective des salaires? Ca fonctionne comment? Comment le renforcer ?

Waarom is sociale dialoog belangrijk? Waarom de collectieve loononderhandelingen van de lonen? Hoe werkt dat? Hoe kunnen we dit versterken?

- Les aides publiques de la coopération au développement ? Un impact positif sur les revenus et le pouvoir d'achat des travailleurs ? Pout mettre fin à la précarité au travail? Les programmes syndicaux donnent-ils des résultats concrets? Et les appuis à l'investissement des entreprises privées?

Overheidssteun in het kader van ontwikkelingssamenwerking? Heeft dit een positief effect op het inkomen en de koopkracht van werknemers? Kan hiermee een einde worden gemaakt aan onzekere arbeidsomstandigheden? Leveren vakbondsprogramma's concrete resultaten op? En hoe zit het met steun voor investeringen door particuliere bedrijven?

SYNOVA
vrije vakbond
syndicat libre

ABVV-FGTB
Ensemble, on est plus forts
Samen sterk

SDG-FORUM
B E L G I U M

Impact sociaal dialoog: Succes verhalen vanuit de Globale Zuiden

#TimeFor8!

13/10/2026, 11u00-12u30, Flagey

ABVV-FGTB
Ensemble, on est plus forts
Samen sterk

SYNOVA
vrije vakbond
syndicat libre

ABVV-FGTB

Latijns Amerika: Colombia

Vakbondspartner: USO (Vakbond van werknemers in de oliesector), een partner van IFSI-ISVI, ABVV-FGTB

Succes behaald via sociaal dialoog: Onder de vorige regering van Gustavo Petro kon de werkloosheid in de oliesector worden teruggedrongen. **De lonen in deze sector zijn met 15 % gestegen.** De collectieve arbeidsovereenkomsten zijn met 25 % naar boven bijgesteld, waardoor werkzekerheid, ziektekostenverzekering en pensioen zijn gewaarborgd.

Impact voor hoeveel werknemers/vakbondsleden: Volgens gegevens van de vakbond gaat het om iets meer dan 3 000 werknemers en hun gezinnen.

IFSI-ISVI asbl-vzw

Coopération syndicale internationale
Internationale syndicale samenwerking

8 DECENT WORK AND
ECONOMIC GROWTH

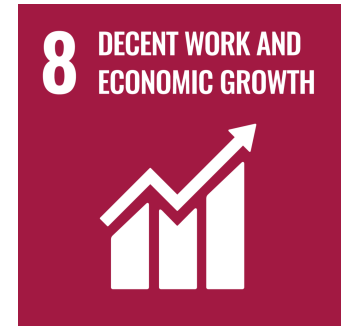

Asia: Indonesia

Vakbondspartner: Confederation of ALL Indonesian Trade Unions KSBISI, een partner van ACV-CSC International, ACV-CSC.

Succes behaald via sociaal dialoog: Minimum wage verhoging – van 3% (2024) naar **5% verhoging** (2025). Geen nationale minimum loon maar provinciale (109 – 286 euro p/m)

Impact voor hoeveel werknemers/vakbondsleden: inkomsten securiteit voor 169,658 leden

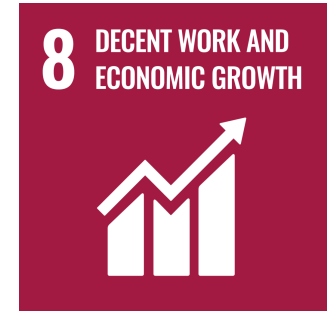

Afrika: Senegal

Vakbondspartner: CNTS, een partner van BIS-MSI, SYNOVA

Succes behaald via sociaal dialoog: Senegal heeft het **minimumloon voor huishoudelijk personeel** herzien in 2025. De nieuwe schaal vervangt de schaal uit 2009 (42.714 en 53.318 FCFA; 65-81 euro) en stelt de salarissen vast tussen 64.223 en 76.996 FCFA; 89 -117 euro p/m), afhankelijk van de categorie. Deze maatregel is bedoeld om de bescherming van kwetsbare werknemers te versterken en de arbeidswetgeving te moderniseren.

Impact voor hoeveel werknemers/vakbondsleden: 5,3% van de totaal tewerkgestelde (5,34 miljoen) in Senegal is huishoudelijk personeel

Conclusions

